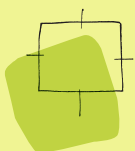
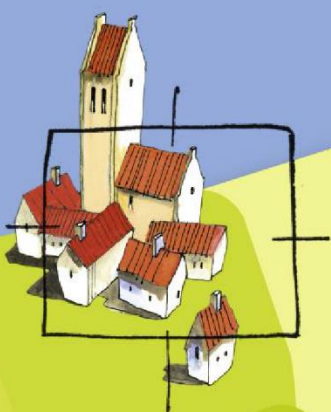

Natuurtoets Nijlandsweg 3, Zwinderen

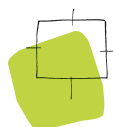
BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Natuurtoets Nijlandsweg 3, Zwinderen

Inhoud
Rapport

24 april 2024
Projectnummer P002645

Ruimte voor de leefomgeving

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Plangebied en voornemen	3
2	Soortenbescherming	6
2.1	Wet- en regelgeving	6
2.1.1	Algemene zorgplicht	6
2.1.2	Flora- en fauna-activiteiten	6
2.2	Inventarisatie	7
2.2.1	Planten	7
2.2.2	Vogels	7
2.2.3	Vleermuizen	9
2.2.4	Grondgebonden zoogdieren	10
2.2.5	Amfibieën	11
2.2.6	Dagvlinders	11
2.2.7	Insecten	11
2.2.8	Vissen, reptielen en overige ongewervelden	11
2.3	Toetsing	12
2.3.1	Vogels	12
2.3.2	Vleermuizen	12
2.3.3	Grondgebonden zoogdieren	13
2.3.4	Amfibieën	13
2.3.5	Overige soortgroepen	13
3	Gebiedsbescherming	14
3.1	Wet- en regelgeving	14
3.1.1	Natura 2000-gebieden	14
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland	15
3.2	Inventarisatie	15
3.3	Toetsing	16
3.3.1	Natura 2000-gebieden	16
3.3.2	NNN	16
4	Beschermde houtopstanden	17
4.1	Wet- en regelgeving	17
4.2	Inventarisatie en toetsing	17
5	Conclusie	18
5.1	Soortenbescherming	18
5.1.1	Zorgplichtmaatregelen	18
5.2	Gebiedsbescherming	19
5.3	Houtopstanden	19

1 Inleiding

De initiatiefnemer is van plan om een agrarisch bedrijf aan de Nijlandsweg 3 te Zwinderen, uit te breiden. Om dit plan mogelijk te maken wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om het plan aan de natuurwet- en regelgeving te toetsen, is een natuurtoets uitgevoerd. Het doel van deze natuurtoets is om na te gaan of het plan vanuit ecologisch oogpunt uitvoerbaar is. Uit de natuurtoets kan ook blijken dat aanvullend onderzoek in het kader van de Omgevingswet (Ow)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is.

Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 8 april 2024 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, droog, circa 13°C en er stond een zwakke wind.

1.1 Plangebied en voornemen

Het plangebied betreft een deel van het erf aan de Nijlandsweg 3 in Zwinderen en een deel van het grasland ten noordwesten van de bestaande bebouwing. Ook is er een gebied ten oosten van de bestaande bebouwing wat onderdeel uitmaakt van het plangebied (figuur 1). De zuidwestzijde van het plangebied wordt begrensd door een watergang, een bomensingel en de Nijlandsweg. Het plangebied wordt omringd door grasland met watergangen.

Het erf is bestraat en aan de noordoostzijde zijn acht sleufsilos aanwezig.

In het plangebied ten noordwesten van het erf staat een voerschuur. De voerschuur is opgetrokken uit damwandplaten met een golfplaten dak. Ten noordwesten van de voerschuur in het plangebied ligt puin, is een essensingel aanwezig en loopt een watergang van noordoost naar zuidwest. Ten westen vanaf deze watergang bestaat het plangebied uit grasland.

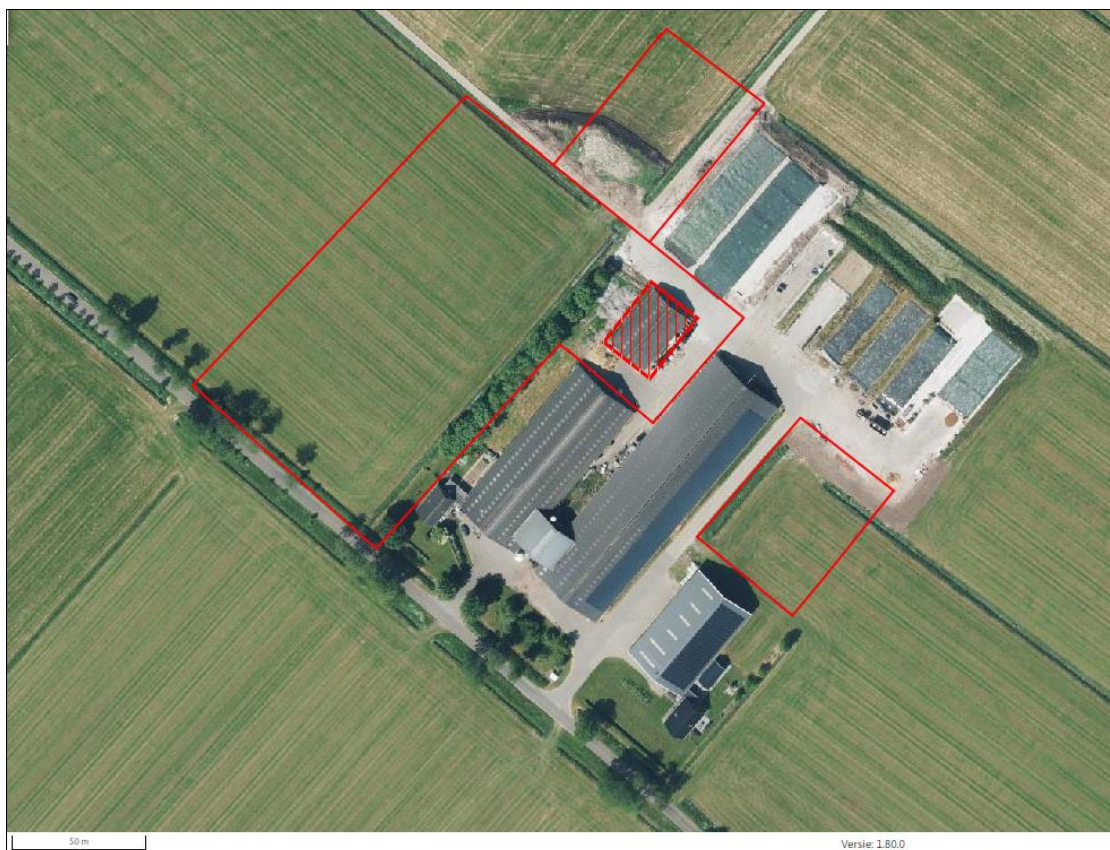
Direct ten westen van de sleufsilos ligt een stuk plangebied bestaande uit een betonplaten pad, een watergang en grasland.

Het oostelijk deel van het plangebied bestaat uit grasland wat aan de noordoostzijde en noordwestzijde omgrensd is door een watergang met steile oevers.

Permanent oppervlaktewater is in het plangebied aanwezig in de vorm van watergangen.

De plannen omvatten het uitbreiden van het erf met onder andere een emissiearme proefstal voor 335 melkkoeien, een melkstal en een schuur voor de opslag van droge voerproducten, hooi en stro. Hiervoor wordt één bestaande schuur gesloopt, vegetatie verwijderd, bomen gekapt, grond vergraven en sloten gedempt. In het plangebied ten westen van de sleufsilos zijn mestopslagen en een mestvergistingsinstallatie beoogd.

¹ De Wet natuurbescherming is vanaf 1 januari 2024 opgenomen in de Omgevingswet. De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet beschermt zowel soorten als (Europese) natuurgebieden.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood omlijnd), met de te slopen schuur (rood gestreept). Bron luchtfoto: www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/viewer.

Foto's 1 en 2. Impressie van het plangebied op 8 april 2024 van de oostzijde van het erf. Foto 1 vanuit het zuiden. Foto 2 de watergang met steile oevers, vanuit het noorden gezien.

Foto's 3 t/m 8. Impressie van het plangebied op 8 april 2024. Foto 3 en 4: de te slopen voerschuur. Foto 3: voerschuur vanuit het noordoosten gezien, foto 4: voerschuur vanuit het zuiden gezien. Foto 5 en 6: het puin en essensingel direct ten noordwesten van de voerschuur, gezien vanuit het noorden. Foto 7: watergang ten noordwesten van de voerschuur en grasland waar de nieuwe stal is beoogd, gezien vanuit het noordoosten. Foto 8: grasland waar de nieuwe stal is beoogd en watergang langs de zuidzijde van het plangebied grenzend aan de Nijlandsweg, gezien vanuit het zuiden.

2 Soortenbescherming

2.1 Wet- en regelgeving

2.1.1 Algemene zorgplicht

Voor de gehele fysieke leefomgeving geldt een algemene zorgplicht (artikelen 1.6, 1.7 en 1.7a Omgevingswet(Ow)). Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving als gevolg van activiteiten redelijkerwijs zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt. In geval van aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen activiteiten op grond van deze zorgplicht ook worden verboden (artikel 1.7a Ow).

2.1.2 Flora- en fauna-activiteiten

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor dieren en planten in het wild. Dit betreffen flora- en fauna-activiteiten. De Omgevingswet geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder flora- en fauna-activiteiten². In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn de flora- en fauna-activiteiten³ verder uitgewerkt.

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Er geldt een specifieke zorgplicht voor flora- en fauna-activiteiten (artikel 11.27 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een flora- en fauna-activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben, maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat onderzoek moet worden verricht naar de aanwezigheid in het plangebied of in de nabijheid van het plangebied van de soorten en voor deze soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats, zoals genoemd in artikel 11.27, lid 2a Bal. Hieronder vallen alle soorten van de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en soorten genoemd in bijlage IX van het Bal of in de Nederlandse Rode lijsten (artikel 2.19, lid 5, sub a, sub 3 Ow). Op de Rode lijsten staan soorten die uit Nederland zijn verdwenen of dreigen te verdwijnen, ingedeeld in verschillende categorieën voor mate van bedreiging (van gevoelig tot verdwenen uit Nederland).

VERGUNNINGPLICHT

Voor het uitvoeren van een flora- en fauna-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Ow (artikel 5.1, lid 2, sub g) en het Bal (zie hierna) nodig. De soortenbescherming van planten en dieren omvat:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn (paragraaf 11.2.2, artikelen 11.37–11.45 Bal);
- dier- en plantensoorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (paragraaf 11.2.3, artikelen 11.46–11.53 Bal);

² Voor het begrip flora- en fauna-activiteit zie bijlage bij Ow artikel 1.1.

³ Artikelen 11.27 en 11.28 en de paragrafen 11.2.2 tot en met 11.2.5 Besluit activiteiten leefomgeving.

- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage IX van het Bal (paragraaf 11.2.4, artikelen 11.54-11.59 Bal).

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om flora- en fauna-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening, een ministeriële regeling of een gedragscode. Aan het aanwijzen van vergunningvrije gevallen zijn wel eisen verbonden die verschillen per beschermingstype. Voor Vogelrichtlijnsoorten staan deze omschreven in artikelen 11.41-11.45 Bal, voor Habitatrichtlijnsoorten in artikelen 11.49-11.53 Bal en voor andere soorten in artikelen 11.55-11.59 Bal.

2.2 Inventarisatie

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna⁴ (NDFF) op 2 april 2024 blijkt dat in de directe omgeving (0-1 km) van het plangebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. In dit geval gaat het specifiek om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën en een dagvlinder. Tevens zijn verschillende specifieke zorgplichtsoorten bekend in de omgeving van het plangebied. Hierna worden per soortengroep alle relevante soorten besproken.

2.2.1 Planten

In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek een aantal algemene gras- en plantensoorten aangetroffen, zoals Engels raaigras, madelief, kleine brandnetel, paardenbloem, rode klaver, hondsdrif, grote weegbree en ridderzuring. Opgaande beplanting in en rondom het plangebied bestond met name uit essen. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. De Rode lijst soort dubbelloof (Rode lijst: gevoelig) is uit de omgeving van het plangebied bekend (NDFF). Deze soort groeit op voedselarme gronden in bossen en duinvalleien. Dubbelloof wordt dan ook niet in het plangebied verwacht.

Beschermde planten zijn niet uit de omgeving bekend (NDFF). Beschermde planten zijn ook niet aangetroffen in het plangebied. Gezien de terreingesteldheid kan de aanwezigheid van beschermde plantensoorten en plantensoorten van de Rode lijst worden uitgesloten.

2.2.2 Vogels

VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTPLAATSEN

Uit de omgeving van het plangebied zijn verschillende vogelsoorten bekend waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals huismus en buizerd (NDFF). Onder het golfplaten dak van de voerschuur kunnen soorten zoals huismus broeden. Tijdens het veldbezoek is een nestaanzet in de nok van de voerschuur waargenomen (foto 9). In de voerschuur zijn daarnaast ten minste twee roepende mannelijke huismussen en ten minste tien huismussen in totaal waargenomen, wat wijst op de

⁴ De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

aanwezigheid van nesten. Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de voerschuur kan niet worden uitgesloten.

In de opgaande beplanting in en rondom het plangebied zijn geen nesten aangetroffen die door vogels met jaarrond beschermde nesten gebruikt kunnen worden. Wel is direct ten noorden van de sleufsilos, net buiten het plangebied, een nestkast op paal (foto 10 en figuur 2) met een paartje torenvalk waargenomen. Dit is een categorie 5 soort⁵.

FOERAGEERGEBIED

Het plangebied zal mogelijk een onderdeel vormen van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals de waargenomen huismus en torenvalk en de uit de omgeving bekende buizerd (NDFF).

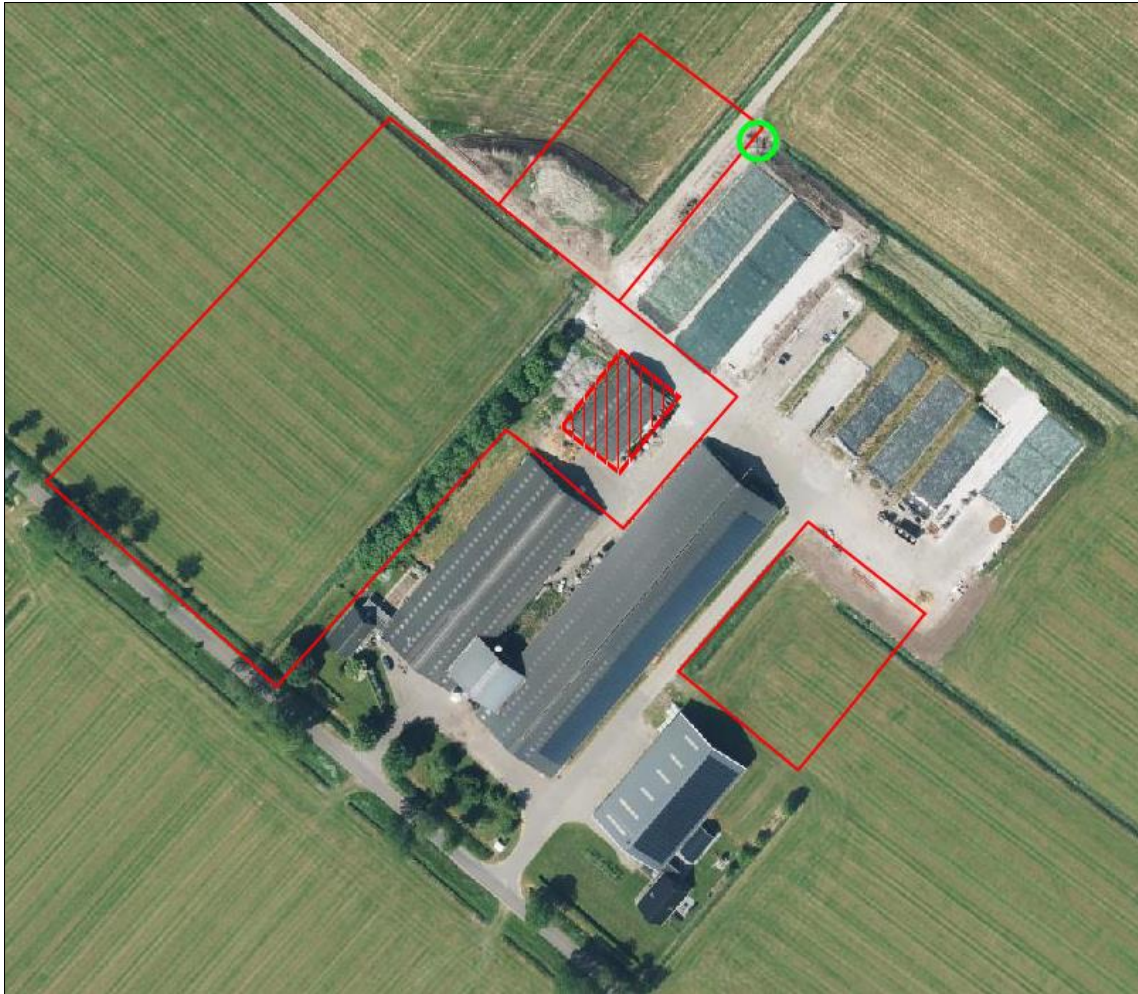
OVERIGE EN RODE LIJST SOORTEN

In de bomen en struiken in en rondom het plangebied kunnen algemene soorten, zoals merel, houtduif en de in het plangebied waargenomen witte kwikstaart en gaai broeden. Tijdens het veldbezoek zijn in een aangrenzend weiland kievit en wulp (Rode lijst: kwetsbaar) waargenomen. Kievit, wulp en andere algemene weidevogels kunnen in het grasland en de aangrenzende weilanden broeden. Er zijn in de directe omgeving meer vogelsoorten van de Rode lijst bekend (NDFF) zoals zwarte mees en veldleeuwerik (Rode lijst: gevoelig). Het leefgebied van zwarte mees bestaat uit bos omgeving en voor veldleeuwerik worden de weilanden in het plangebied agrarisch te intensief gebruikt. Het plangebied biedt voor deze soorten geen geschikt leefgebieden en worden dus niet verwacht. Nesten van deze te verwachten algemene en Rode lijst soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.

Foto 9: Nestaanzet in de nokken van de voerschuur. Foto 10: nestkast op paal waar tijdens het veldbezoek op 8 april 2024 een torenvalk paartje verbleef.

⁵ Categorie 5 soorten zijn soorten van de lijst met jaarrond beschermde nesten die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen.

Figuur 2. Locatie van de nestkast (groene cirkel) net buiten het plangebied (rood omlijnd), met de te slopen schuur (rood gestreept). Bron luchtfoto: www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/viewer.

2.2.3 Vleermuizen

VERBLIJFPLAATSEN

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen waarnemingen van vleermuissoorten bekend (NDFF). Algemene en wijdverspreide vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger zijn wel te verwachten in de omgeving. De voerschuur vormt de enige bebouwing binnen het plangebied. De voerschuur is opgetrokken uit damwand platen en golfplaten dak. Er zijn geen geschikte besloten ruimtes aanwezig in de voerschuur. De voerschuur is hierdoor niet geschikt voor gebouwbewonende vleermuizen. Aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing binnen het plangebied kan dan ook worden uitgesloten.

De essensingel aan de westzijde van de voerschuur bestaat uit elf essen. In de zesde boom geteld vanaf het zuiden zijn holtes aangetroffen die toegankelijk zijn voor vleermuizen, zoals ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis (foto 11 en 12). Aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in deze specifieke boom kan niet worden uitgesloten.

Foto 11 en 12. Spleten en holtes in de boom aan de westzijde van de voerschuur

FOERAGEERGEBIED

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het foerageergebied van algemene soorten die veelal rondom bebouwing kunnen foerageren, zoals gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis. Ook kan het plangebied onderdeel zijn van het foerageergebied van de rosse vleermuis, een soort die graag boven open velden foerageert. Of voor gewone grootoorvleermuis die langs vegetatie foerageert.

VLIEGROUTE

De opgaande beplanting binnen het plangebied is geen onderdeel van een doorgaande structuur en vormen hierdoor geen onderdeel van een essentiële vliegroute van vleermuizen. De bomen ten zuiden van het plangebied, langs de Nijlandsweg, maken wel deel uit van een doorgaande bomenrij die langs de gehele Nijlandsweg loopt. Hierdoor kunnen de bomen langs de Nijlandsweg wel onderdeel uitmaken van een essentiële vliegroute.

2.2.4 Grondgebonden zoogdieren

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Het erf en het grasland in het plangebied vormen deels geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten haas (Rode lijst: gevoelig), vos, ree (NDFF). Het plangebied zal hooguit een marginaal deel zijn van het foerageergebied van deze soorten. Deze soorten zijn in bijlage 5 van de Omgevingsverordening provincie Drenthe aangewezen als vergunningvrije gevallen bij flora- en fauna-activiteiten.

NIET-VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vergunningvrije gevallen otter, das, eekhoorn en steenmarter bekend (NDFF). Door gebrek aan beschutting en doorgaand water is het plangebied geen geschikt leefgebied voor otter. Eekhoorn leeft in bosrijke omgeving en zal dan dus ook niet in het plangebied verwacht worden. Er zijn in de bomen in het plangebied ook geen nesten aangetroffen die van eekhoorn kunnen zijn. In het plangebied zijn geen burchten van das aangetroffen. Voor steenmarter zijn geen verblijfplaatsen, zoals geschikte takken- of steenhopen of rustige

(hooi)zolders, aanwezig in het plangebied. Het grasland in het plangebied kan wel een klein deel van het foerageergebied van das en steenmarter zijn.

2.2.5 Amfibieën

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Het plangebied vormt hooguit marginaal geschikt landbiotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals bruine kikker (NDFF). Deze soort is in bijlage 5 van de Omgevingsverordening provincie Drenthe aangewezen als vergunningvrij geval bij flora- en fauna-activiteiten.

NIET-VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

Uit de omgeving van het plangebied zijn geen niet-vergunningvrije amfibieënsoorten bekend (NDFF). Het plangebied biedt niet-vergunningvrije amfibieënsoorten ook geen geschikt leefgebied. De aanwezigheid van niet-vergunningvrije amfibieënsoorten in het plangebied kan hierdoor worden uitgesloten.

2.2.6 Dagvlinders

Uit de omgeving is de beschermde grote vos bekend (NDFF). Deze vlindersoort heeft bomen als waardplanten zoals wilgen en iep. Deze boomsoorten zijn niet aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van grote vos in het plangebied kan uitgesloten worden.

Ook is oranje zandoogje, een dagvlinder van de Rode lijst dagvlinders gevoelig bekend uit de omgeving (NDFF). Oranje zandoogje komt voor in ruige kruidenrijke graslanden en wordt daardoor niet in het plangebied verwacht.

2.2.7 Insecten

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen van de Rode lijst soorten grote koekoekshommel (kwetsbaar) en de schietmot *Stenophylax permistus* (bedreigd) bekend. Beide soorten zijn waargenomen in het bos ten noordwesten op ruime afstand van het plangebied. Agrarisch grasland vormt geen onderdeel van het leefgebied van deze soorten. Door het gebrek aan geschikt leefgebied en waarnemingen in het plangebied kan de aanwezigheid van grote koekoekshommel en *Stenophylax permistus* worden uitgesloten.

2.2.8 Vissen, reptielen en overige ongewervelden

Overige beschermde soorten uit de soortengroepen vissen, reptielen en overige ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF). Het plangebied biedt beschermde soorten van deze soortengroepen ook geen geschikt leefgebied. De aanwezigheid van beschermde reptielen en overige ongewervelden in het plangebied kan worden uitgesloten.

2.3 Toetsing

2.3.1 Vogels

JAARROND BESCHERMDE NESTPLAATSEN

Als gevolg van de sloop van de voerschuur kan niet worden uitgesloten dat jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus verloren gaan. In de nok van de voerschuur zijn sporen van een nestaanzet gevonden, hierdoor kan de aanwezigheid van nestplaatsen van huismus niet worden uitgesloten. In en op de voerschuur zijn tijdens het veldbezoek ook roepende huismussen waargenomen, die wijzen op de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de voerschuur. Nader onderzoek is nodig om te bepalen waar en exact hoeveel nesten in het plangebied aanwezig zijn.

Direct naast het plangebied is een nestkast met een vermoedelijk broedgeval van torenvalk aanwezig. Als gevolg van de bouw van de mestvergistingsinstallatie kan verstoring door geluid op torenvalk ontstaan, waardoor de nestkast zijn functie verliest. Er is namelijk een nestkast direct naast het plangebied aanwezig. Torenvalk is een categorie 5 soort, het nest is niet jaarrond beschermd, deze soort is voldoende flexibel om een alternatieve nestgelegenheid te vinden, mits deze in de buurt aanwezig zijn. Door de nestkast na het broedseizoen buiten de verstoringszone van de mestvergistingsinstallatie te plaatsen worden negatieve effecten op torenvalk voorkomen.

Voor de overige vogelsoorten, inclusief de Rode lijst soorten, geldt dat het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten bij wet verboden is. Dit kan worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli, maar ook in de periode half februari tot eind september kunnen broedgevallen voorkomen. Torenvalk broedt van april t/m juli.

FOERAGEERGEBIED

Bij uitvoering van het plan verandert het plangebied als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, buizerd en torenvalk, maar het plangebied zal naar verwachting niet geheel ongeschikt worden. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

2.3.2 Vleermuizen

VERBLIJFPLAATSEN

Als gevolg van de kap van de essensingel gaan mogelijk vleermuisverblijfplaatsen verloren. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen dan wel uit te sluiten of er in de essen vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn.

FOERAGEERGEBIED/VLIEGROUTE

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van het plan deels ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die graag rondom bebouwing en boven open gebied foerageren. Echter

is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

Vleermuizen kunnen de bomensingel aan de Nijlandsweg ten zuiden van het plangebied gebruiken als vliegroute. Daarom moet (licht)verstoring tijdens en na de werkzaamheden op deze bomen worden voorkomen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van naar beneden gerichte lichtarmaturen die niet op de bomen schijnen. Kan verstoring niet worden voorkomen, dan is nader onderzoek naar de aan- of afwezigheid van een vliegroute noodzakelijk.

2.3.3 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied zal naar verwachting na uitvoering van de plannen voor een klein deel ongeschikt worden als foerageergebied voor de te verwachten beschermde grondgebonden zoogdieren, zoals das en steenmarter. Echter is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren door verlies van foerageergebied treden niet op.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten en Rode lijst soort Haas vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals benoemd in de Omgevingsverordening provincie Drenthe 2024. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de algemene en/of specifieke zorgplicht van de Omgevingswet.

2.3.4 Amfibieën

Negatieve effecten op niet-vergunningvrije amfibieënsoorten kunnen worden uitgesloten. Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieënsoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen onder de vergunningvrije gevallen, zoals aangewezen in de Omgevingsverordening provincie Drenthe 2024. Voor deze soorten hoeft geen vergunning te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de algemene en/of specifieke zorgplicht van de Omgevingswet. Hieraan wordt voldaan als er met het dempen van de watergangen vanuit één richting gewerkt wordt, zodat eventueel aanwezige exemplaren de kans krijgen om zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden.

2.3.5 Overige soortgroepen

Negatieve effecten op beschermde soorten uit de soortgroepen planten, dag vlinders, insecten, vissen, reptielen en overige ongewervelden kunnen worden uitgesloten.

3 Gebiedsbescherming

3.1 Wet- en regelgeving

Voor onderhavig plangebied is de onderstaande wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant.

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Sommige activiteiten kunnen gevolgen hebben voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden. De Omgevingswet (Ow) geeft in hoofdstuk 4 algemene regels over activiteiten in de fysieke leefomgeving, waaronder Natura 2000-activiteiten⁶ en activiteiten met mogelijke verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied. In het Besluit activiteiten leefomgeving (afdeling 11.1) zijn deze activiteiten verder uitgewerkt. Relevant is dat het hierbij gaat om activiteiten die afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Daarnaast moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

SPECIFIEKE ZORGPLICHT

Er geldt een specifieke zorgplicht voor activiteiten die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben (artikel 11.6 Bal). Deze zorgplicht houdt in dat degene die een dergelijke activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben met het oog op de natuurbescherming (paragraaf 11.1.2 Bal), maatregelen moet nemen om die gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken of achterwege te laten. Deze plicht houdt in ieder geval in dat wordt nagegaan of op voorhand op grond van objectieve gegevens verslechterende of significant verstorende gevolgen kunnen worden uitgesloten (artikel 11.6, lid 2 Bal). Daarbij moet ook rekening worden gehouden met externe werking. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

VERGUNNINGPLICHT

Voor het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit is in beginsel een omgevingsvergunning ingevolge de Ow (artikel 11.6) nodig.

VERGUNNINGVRIJE GEVALLEN

In het Bal zijn daarnaast vergunningvrije gevallen aangewezen waarvoor, zoals de naam al zegt, geen vergunning nodig is. Het gaat hierbij om Natura 2000-activiteiten die zijn aangewezen in een programma, een omgevingsverordening of een ministeriële regeling (artikelen 11.18 tot en met 11.21 Bal).

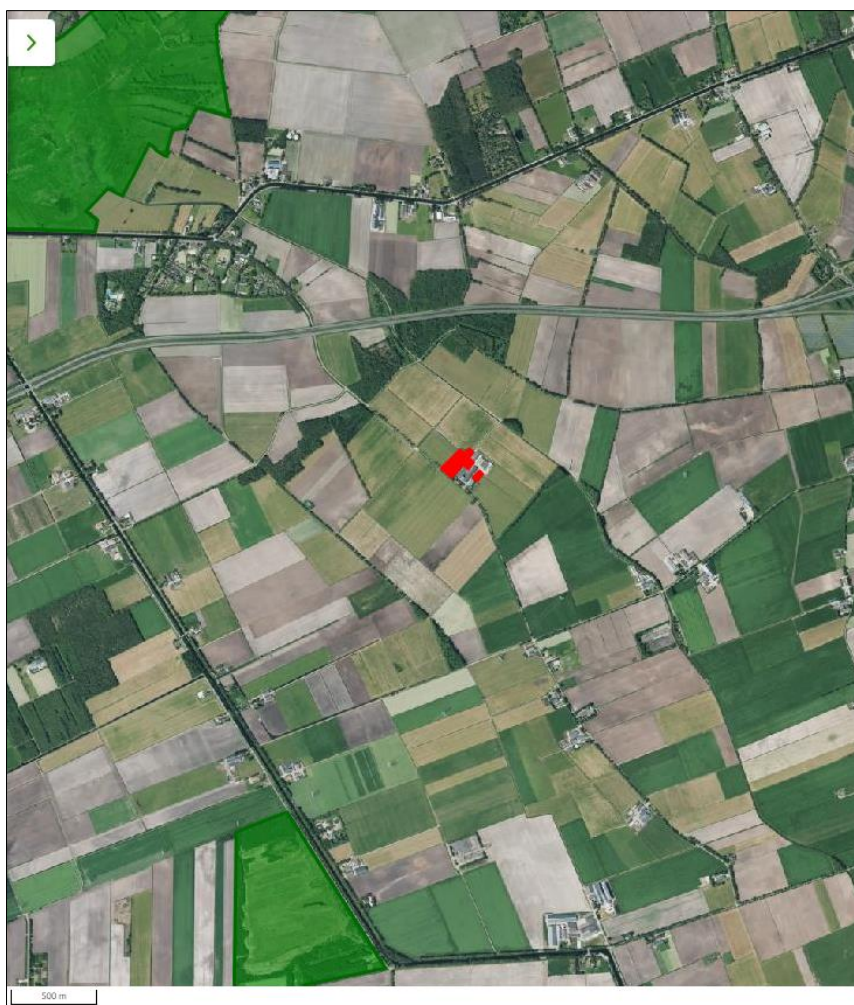
⁶ Voor het begrip Natura 2000-activiteit, zie bijlage bij Omgevingswet artikel 1.1.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN en de bijbehorende natuurverbindingen is voor de provincie Drenthe uitgewerkt in de omgevingsverordening provincie Drenthe.

3.2 Inventarisatie

De gronden van het plangebied zijn niet aangewezen als beschermde gebieden. Het plangebied ligt circa 8,5 km ten zuidoosten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Mantingerzand'. Circa 2,2 km en zuiden van het plangebied en circa 2,5 km ten noordwesten van het plangebied liggen de dichtstbijzijnde NNN-gebieden (zie figuur 2).

Figuur 3. Ligging van het plangebied in rood met beschermde NNN-gebieden in lichtgroen. Bron luchtfoto: www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart/viewer.

3.3 Toetsing

3.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied is niet direct grenzend aan de Natura 2000-gebieden 'Matingerzand'. Het wordt ervan gescheiden door bebouwing, agrarisch gebied en wegen. Hierdoor kunnen de meeste negatieve effecten, zoals verstoring door licht of geluid, worden uitgesloten.

Tijdens de aanleg- en gebruiksfase kan sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom is een AERIUS-berekening uitgevoerd⁷. Hieruit blijkt dat er geen sprake is van stikstofdepositie boven 0,00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden.

3.3.2 NNN

Het NNN in Drenthe kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten.

⁷ F4C Advies (24 februari 2024). Toelichting Wnb-vergunning (intern salderen), locatie Nijlandsweg 3 te Zwinderen

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet- en regelgeving

De Omgevingswet (artikel 4.3) geeft aan dat bij algemene maatregel van bestuur (lees: het Bal) regels worden gesteld die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, waaronder het vellen en beheren van houtopstanden (artikel 4.3, lid 1, sub o Ow). In het Bal is een regeling opgenomen voor houtopstanden, hout en houtproductie (afdeling 11.3 Bal). Voor het kappen van houtopstanden geldt een algemene meldplicht (artikel 11.126 Bal) en een herplantingsplicht (artikel 11.129 Bal). In artikel 11.111, lid 2 Bal zijn verschillende uitzonderingen voor de meld- en herplantingsplicht opgenomen. Het Bal beschermt dan ook met name bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwingscontour houtkap, zoals bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). De bebouwingscontour houtkap is vastgelegd in het gemeentelijk omgevingsplan en sluit aan op stedelijk gebied.

4.2 Inventarisatie en toetsing

Het plangebied ligt buiten het stedelijk gebied. In het plangebied zijn daardoor geen beschermde houtopstanden aanwezig. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Drenthe is niet nodig.

5 Conclusie

Voor de natuurtoets is op 8 april 2024 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast is de NDFF geraadpleegd voor verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied. Op basis van het veldbezoek en de verspreidingsgegevens kan geconcludeerd worden dat nader onderzoek naar jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen nodig is. Het plan heeft geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden.

5.1 Soortenbescherming

De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus in de voerschuur en vleermuisverblijfplaatsen in de boom in de essensingel kan niet op voorhand worden uitgesloten. Om te kunnen bepalen of een vergunning nodig is voor de plannen moet nader onderzoek worden uitgevoerd naar jaarrond beschermde nesten van huismus en vleermuisverblijfplaatsen in bomen. Huismusonderzoek kan worden uitgevoerd in de periode begin april tot half mei. Vleermuisonderzoek naar de te verwachten soorten kan worden uitgevoerd in de periode 15 mei tot 1 oktober.

Verder moeten negatieve effecten op een eventuele vliegroute van vleermuizen langs de bomenrij aan de Nijlandsweg worden voorkomen. Dit kan door tijdens de bouw- en gebruiksfase directe lichtuitstraling op de bomen te vermijden. Indien dit niet mogelijk is, moet ook onderzoek worden uitgevoerd naar vliegroutes van vleermuizen, waarna zo nodig een vergunning moet worden aangevraagd.

Torenvalk is in een nestkast aan de noordzijde net buiten het plangebied waargenomen. Om negatieve effecten op dit waarschijnlijke nest te voorkomen worden maatregelen getroffen zoals het verplaatsen van de nestkast buiten de invloedssfeer van de mestvergistingsinstallatie. Dit gebeurt buiten het broedseizoen. Het broedseizoen van torenvalk is van april t/m juli. Voor de verstoringafstand van torenvalk kan 50 meter worden aangehouden. Indien het verplaatsen niet mogelijk is, moet ook deze nestkast nader onderzocht worden waarna zo nodig een vergunning moet worden aangevraagd.

5.1.1 Zorgplichtmaatregelen

Voor andere beschermde soorten is geen omgevingsvergunning nodig, mits bij uitvoering van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen en de algemene en specifieke zorgplichten in acht wordt genomen.

Negatieve effecten op broedende vogels worden bij voorkeur voorkomen door buiten het broedseizoen te werken, dus buiten de periode (half februari) half maart tot half juli (eind september). Het is ook mogelijk voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het plangebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig het plangebied voorafgaand aan de start te laten inventariseren op broedgevallen door een broedvogelkundige. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Vanwege de specifieke zorgplicht van de Omgevingswet is het nodig ten minste een week voorafgaand aan grondwerkzaamheden het grasland kort te maaien en het puin en andere materialen rondom de voerschuur te verwijderen. Ook moet bij het dempen van de watergangen vanuit één richting gewerkt worden. Op die manier hebben amfibieën en grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor de specifieke zorgplicht geldt, voldoende tijd om zich te verplaatsen naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

5.2 Gebiedsbescherming

Negatieve effecten ten aanzien van beschermde (stikstofgevoelige) Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Het plan is tot slot niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

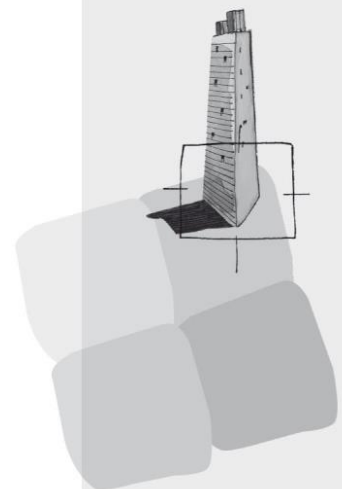
5.3 Houtopstanden

Het plan leidt niet tot aantasting van beschermde houtopstanden. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Gelderland vanwege beschermde houtopstanden is niet nodig.

Colofon

Projectnummer

P002645

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart NZ 48-50
9401 GN Assen

T 0592-31 62 06

E info@bugelhajema.nl

W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort